

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/221/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414200487
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6414200487.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna, a sudcov JUDr. Danici Kočičkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľa M. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. XXXX/XX, Q. W. T., štátny občan SR, zastúpený JUDr. Alžbetou Slašťanovou, advokátkou so sídlom Žiar nad Hronom, Nám. Matice slovenskej 6, proti odporkyni: Q. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. č. XX, N. - M., štátny občan SR, zastúpenej JUDr. Evou Považanovou, advokátkou, so sídlom Žiar nad Hronom, Jiráskova 400/21, o návrhu na zrušenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, na odvolanie odporkyne došlé súdu 04. 12. 2014 proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 19C 5/2014 - 236 zo dňa 28. 10. 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd rozhodol, že **z r u š u j e** vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyni určenú rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6C 114/2011-58 zo dňa 8. 12. 2011, s účinnosťou od 20. 1. 2014 **p o t v r d z u j e**.

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým určil povinnosti odporkyne nahradiť navrhovateľovi trovy konania, vo výške 16,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 295,86 Eur, do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia **m e n í**, tak že navrhovateľovi náhradu trov nepriznáva.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyni určenú rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6C 114/2011-58 zo dňa 08. 12. 2011 s účinnosťou od 20. 01. 2014. Odporkyni uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 16,50 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 295,86 € do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 20.1.2014 domáhal zrušenia svojej povinnosti prispievať na výživu bývalej manželky. Vo veci okresný súd zistil nasledovný skutkový stav veci:

„Manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 5C 104/2010 zo dňa 3.11.2010. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6C 114/2011-58 zo dňa 8.12.2011 bol navrhovateľ zaviazaný prispievať na výživu odporkyne výživným vo výške 100,- € mesačne počnúc od 21.4.2011. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.03.2012. V čase určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky navrhovateľ pracoval v Holandsku u zamestnávateľa M. a jeho čistý príjem dosahoval výšku 1200,-€. Odporkyňa v tom čase bola evidovaná ako nezamestnaná na úrade práce od 2.11.2011, z úradu nepoberala žiadne dávky. V tom čase mala uzavretú dohodu o vykonaní práce so zamestnávateľom - Y. Sk, s.r.o. ako anketárka a za obdobie v mesiacoch december 2010 - jún 2011 dosahoval jej čistý príjem z tejto činnosti výšku 169,30 €, čo predstavovalo v prepočte na jeden mesiac 21,16 €. Iný príjem nedosahovala. Odporkyňa žila v tej dobe v spoločnej domácnosti so svojou matkou E. T., ktorá poberala starobný dôchodok vo výške 370,-

€. V súčasnosti je odporkyňa naďalej nezamestnaná, evidovaná na úrade práce soc. vecí a rodiny, pričom podporu v nezamestnanosti ani iné štátne dávky nepoberá. Príležitostne si odporkyňa privyrába brigádnicky, naposledy pracovala v auguste r. 2013 v V., kde dosiahla zárobok vo výške cca 150,- € za mesiac. Ďalej súd v konaní zistil, že odporkyňa príležitostne vykonáva sezónne práce v Taliansku, kde zbiera jablká. Naposledy v lete 2013 v Taliansku zarobila 600,- €. Iný príjem odporkyňa nemá. V spoločnej domácnosti žije naďalej so svojou matkou E. T., ktorej dôchodok predstavuje v súčasnosti 412,50 € (starobný dôchodok + vdovský dôchodok). Odporkyňa poberá na mal. syna S. od navrhovateľa výživné, pričom starší syn E. už nežije s odporkyňou v spoločnej domácnosti, od septembra 2014 je schopný samostatne sa živiť, na neho výživné už nepoberá.

Na strane navrhovateľa došlo od poslednej úpravy príspevku na výživu odporkyne k zmene pomerov v tom smere, že dňa XX.XX.XXXX uzavrel manželstvo, teda mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Navrhovateľ ukončil pracovný pomer v spoločnosti M. od 31.12.2013 a od 7.1.2014 je evidovaný na Úrade práce soc. vecí a rodiny v Trnave ako nezamestnaný. Navrhovateľ býva v spoločnej domácnosti v rodinnom dome so svojou manželkou a otcom, ktorého dôchodok predstavuje 402,60 € mesačne (starobný dôchodok + vdovecký dôchodok). Manželka navrhovateľa - H. I. je evidovaná ako nezamestnaná, v súčasnosti od 1.7.2014 poberá opatrovateľský príspevok vo výške 150,- € mesačne. Navrhovateľ v období od 7.1.2014 do konca júna 2014 poberal podporu v nezamestnanosti, pričom súd z výpisu z jeho účtu zistil, že táto bola poukázaná na jeho účet dňa 17.3.2014 vo výške 1.061,90 €, dňa 16.4.2014 vo výške 1.175,70 €, dňa 15.5.2014 vo výške 834,40 € a dňa 17.2.2014 vo výške 948,10 €. S účinnosťou od 1.7.2014 bolo rozhodnutím Úradu práce soc. vecí a rodiny Trnava zo dňa 29.7.2014 navrhovateľovi priznaná pomoc v hmotnej núdzi vo výške 196,30 € mesačne. Ďalej súd z rozhodnutia Úradu práce soc. vecí a rodiny Trnava zo dňa 30.9.2014 zistil, že navrhovateľovi úrad odňal preddavok na pomoc v hmotnej núdzi v sume 196,30 € mesačne od 1.9.2014 vzhľadom k tomu, že rozhodnutím Úradu práce soc. vecí a rodiny Trnava zo dňa 17.9.2014 bol súčasne manželke navrhovateľa H. I. priznaný peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vo výške 106,43 € mesačne. Z uvedeného dôvodu bude navrhovateľ naďalej poberať dávky v hmotnej núdzi vo výške 153,- €.

Z výpisu z účtov navrhovateľa a odporkyne súd zistil, že odporkyni boli na účet vedený v S. banke za obdobie od 1.1.2014 do 23.6.2014 poukázané platby s kreditným obratom vo výške 8 144,39 € (napr. prijatá platba dňa 5.2.2014 vo výške 289,59 €, platba dňa 14.3.2014 vo výške 6612,- €, platba dňa 9.5.2014 vo výške 273,78 €). Z pripojeného výpisu z účtu navrhovateľa súd zistil, že navrhovateľovi okrem podpory v nezamestnanosti vyplácanej Sociálnou poisťovňou, pobočkou v Trnave boli na účet pripísané úhrady a to dňa 10.7.2014 úhrada vo výške 3.257,- € a dňa 3.4.2014 úhrada vo výške 2.389,- €, pričom podľa vyjadrenia právnej zástupkyne navrhovateľa sa jedná o preplatky na dani a preplatky na zdravotnom poistení od zamestnávateľa z Holandska za posledných 7 rokov.

Ďalej bolo k majetkovým pomerom navrhovateľa zistené, že tento je vlastníkom rodinného domu sup. č. I. parc. č. XXX/X o výmere 994 m² zast. plochy a nádvoria, parc. č. XXX o výmere 196m² záhrady, parc. č. XXX o výmere 696m² vinice, to všetko zapísané na LV č. XXXX v k.ú. Q. o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 3.

Odporkyňa je spoluvlastníčkou nehnuteľností - rodinného domu sup. č. XX na parc. č. XXX/1 v k. ú. M., evidovaných na LV č. 240 o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1.

Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 72 ods. 3 Zákona o rodine, príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci sústavnú opateru.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný. K zrušeniu povinnosti prispievať na výživu rozvedenej manželky môže súd pristúpiť len v prípade, ak sa zmenia pomery na strane oprávnenej osoby, resp. povinnej osoby. Z vykonaného dokazovania súd považoval za preukázané, že navrhovateľ prispieval na výživu rozvedenej manželky výživným vo výške 100,- € mesačne počnúc od 21.4.2011. Od uvedenej doby došlo k zmene pomerov na strane navrhovateľa a to v tom smere, že navrhovateľ dňa 10.11.2012 uzavrel nové manželstvo, čím mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť voči súčasnej manželke, ktorá je nezamestnaná. Ďalším podstatnou zmenou pomerov na strane povinnej osoby (navrhovateľa) je tá skutočnosť, že navrhovateľ je od januára 2014 evidovaný ako nezamestnaný, pričom do júna 2014 poberal podporu v nezamestnanosti. Od 1.7.2014 navrhovateľ pobera dávkou v hmotnej núdzi vo výške 153,- € (po zohľadnení výšky opatrovateľského príspevku jeho manželky). Na strane odporkyne (oprávnenej osoby) nedošlo od predchádzajúcej úpravy výživného k žiadnej zmene pomerov. Odporkyňa je aj naďalej nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. Žiadne dávky v nezamestnanosti ani iné sociálne dávky nepoberá. Naďalej žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a s mladším synom S.. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že odporkyňa počas doby od priznania príspevku na výživu na rozvedenú manželku pracovala na základe dohody o vykonaní práce v spoločnosti V., v spoločnosti, v A. a vykonávala sezónne práce v Taliansku, z ktorých činností mala v tomto období príjem. Ďalej mal súd z vykonaného dokazovania za preukázané, že odporkyňa dosiahla v období od januára 2014 doposiaľ príjem z predaja podielových listov vo výške 289,59 € (platba prijatá dňa 5.2.2014) a taktiež dňa 14.3.2014 bola na jej účet pripísaná platba vo výške 6.612,- €. K uvedenej platbe odporkyňa uviedla, že sa jedná o našetrenú sumu z prídavkov na deti, ktoré poberala z Holandska. Aj keď mal súd z dokladov predložených odporkyňou v súdnom konaní za preukázané, že táto má zdravotné problémy - stredne ťažký stupeň bronchitídy, v konaní odporkyňa nepreukázala, že by z uvedeného dôvodu nebola schopná vykonávať akékoľvek zamestnanie. Naopak, v konaní bolo preukázané, že odporkyňa v období od priznania príspevku na rozvedenú manželku niekoľkokrát pracovala na základe dohody o vykonaní práce a vykonávala sezónne práce v Taliansku. Z uvedených dôvodov má súd za to, že odporkyňa je v súčasnej dobe objektívne schopná samostatne sa živiť a na jej strane neexistujú žiadne relevantné skutočnosti, pre ktoré by sa nemohla trvale zamestnať, a to aspoň na skrátený pracovný úväzok. Odporkyňa nepreukázala v súdnom konaní žiadnymi objektívnymi skutočnosťami faktickú nemožnosť nájsť si zamestnanie, ktoré by zodpovedalo jej fyzickým a duševným schopnostiam ako aj jej zdravotnému stavu. Jej schopnosť zamestnať sa, sa pritom neodvodzuje len z jej subjektívnych pocitov, ale predovšetkým z reálnych možností. Súd má za to, že odporkyňa by mala vyvinúť väčšie úsilie k tomu, aby si našla pravidelný zdroj príjmu a nebola plne odkázaná svojou výživou na navrhovateľa. Od rozvodu manželstva pritom uplynuli viac ako tri roky, pričom odporkyňa nemá doposiaľ stále zamestnanie. Súd poukazuje na tú skutočnosť, že odporkyňa nie je odkázaná svojou výživou na navrhovateľa aj z toho dôvodu, že ako sama v konaní uviedla, bola schopná našetriť za dobu pobrania prídavkov na deti sumu vo výške 6.612,- €, čo je vysoká suma na osobu, ktorá okrem príležitostného príjmu z brigádnickej činnosti nemá iný príjem. Aj z uvedenej skutočnosti vyplýva, že odporkyňa nie je odkázaná svojou výživou na podporu navrhovateľa. Podľa názoru súdu je preto v možnostiach a schopnostiach odporkyne zabezpečovať si svoju výživu vlastnou prácou, resp. iným príjmom, ktorý súdu neuviedla. K výhradám odporkyne v tom smere, že navrhovateľ dostal od bývalého zamestnávateľa z Holandska preplatok na dani ako i na zdravotnom poistení súd uvádza, že aj keď sa nejedná o zanedbateľné sumy (2 389,-€ + 3 257,- €), súd na uvedenú skutočnosť neprihliadal, vzhľadom k tomu, že mal v konaní za dostatočne preukázané, že odporkyňa je schopná zabezpečovať si výživu sama. Nie je potom podstatná tá skutočnosť akú životnú úroveň dosahuje navrhovateľ a či je v jeho schopnostiach a možnostiach zabezpečovať výživu navrhovateľky, keďže o svoju výživu sa musí postarať sama. Záverom súd poznamenáva, že pri rozhodovaní o príspevku na výživu rozvedeného manžela nemusí byť životná úroveň oprávnenej a povinnej osoby na rovnakej úrovni tak, ako je to pri určovaní výživného na manželku (manžela). V danom prípade sa povinnej osobe poskytuje príspevok na „primeranú výživu“ oprávnenej osoby. K námietke odporkyne ohľadne podližností navrhovateľa na výživnom na synov resp. podližnosti na príspevku na výživu rozvedenej manželky za predchádzajúce obdobia súd uvádza, že tieto nie sú predmetom tohto konania, preto ich musí odporkyňa riešiť cestou exekučných konaní.

Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyňi a to počnúc dňom podania návrhu t.j. 20.1.2014, nakoľko týmto dňom sa navrhovateľ domáhal zrušenia jeho vyživovacej povinnosti a súd mal k tomuto dátumu preukázané, že odporkyňa je schopná samostatne sa živiť.

O trovách konania súd rozhodol tak, že priznal úspešnému navrhovateľovi v súlade s § 142 ods. 1 OSP právo na náhradu trov konania, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 a z trov právneho zastúpenia vo výške 295,86 €.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie odporkyňa. Navrhla, aby krajský súd návrh navrhovateľa zamietol a zaviazal navrhovateľa uhradiť odporkyňi trovy konania vo výške 690,34 €, alebo aby zrušil rozsudok okresného súdu, vec vrátil na doplnenie dokazovania a nové rozhodnutie vo veci samej.

V odôvodnení odvolania odporkyňa uviedla, že prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec následne nesprávne právne posúdil. Uviedla, že navrhovateľ predlžoval konanie, obštrukčné konanie navrhovateľa pokladá za účelové smerujúce k tomu, aby v čase vynesenia rozsudku bol nezamestnaný a poberal príspevok v hmotnej núdzi.

Poukázala na to, že prvostupňový sa nezaoberal v súlade s § 72 Zákona o rodine, príčinami rozvratu manželstva, pričom trvalý rozvrat manželstva spôsobil navrhovateľ, ktorý mal mimomanželský vzťah. Po rozvode manželstva sa jej životná úroveň výrazne zhoršila, preto bol navrhovateľ zaviazaný, na plnenie vyživovacej povinnosti na rozvedenú manželku, jej životná úroveň ani doposiaľ nedosiahla životnú úroveň, ktorá by bola aspoň podobná životnej úrovni počas trvania manželstva, trpí asthmou bronchiale stredne ťažkého stupňa. Jej choroba sa rapídne zhoršuje vplyvom prostredia, v ktorom sú alergény, je liečená aj v psychiatrickej ambulancii. Dokáže pracovať len krátko doba a v prostredí, ktoré jej nespôsobuje astmatické záchvaty. Napriek poškodenému zdraviu si prácu hľadá prostredníctvom ÚPSVaR, navštevuje firmy, reaguje na pracovné ponuky, píše žiadosti, vo väčšine prípadov je problém jej zdravotný stav a tiež vek. Plnenie zo strany navrhovateľa jej nedokáže vykompenzovať ani nevyhnutné mesačné náklady na stravu. Okrem toho musí prispievať aj matke na náklady spojené s bývaním. Značnú časť stravy si zabezpečuje so synmi z vlastných zdrojov, pestuje zemiaky, zeleninu, ovocie. Uviedla, že sumu 6 612 € ušetrila z prostriedkov našetrovaných z bonusov na deti vyplácané z Holandska od navrhovateľovho zamestnávateľa. Napriek tomu, že jej životná úroveň je nízka, vždy sa snažila obidvom synom zabezpečiť primeranú výživu a tvoriť úspory na rozdiel od navrhovateľa. Poukázala na to, že príspevok na výživu rozvedeného manžela má zabezpečiť rozvedenému manželovi, ktorý z nejakého dôvodu nie je schopný sa samostatne živiť, životnú úroveň, ktorá bude aspoň podobná životnej úrovni počas trvania manželstva. Jediným zdrojom jej príjmu roku 2014 bol suma 289,59 € za odpredaj podielových listov, zdravotný stav sa jej s pribúdajúcim vekom zhoršil, čo vyžaduje pravidelný liečebný pobyt, ktorý si z finančných dôvodov nemôže dovoliť. Navrhovateľ roku 2013 zarobil podľa daňového priznania 24 424,56 €. Od januára 2014 do vynesenia rozhodnutia prijal plnenie vo výške 14 820,30 € t.j. mesačne 1 382,03 €. Svoj majetok ešte zväčšil a teda je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť pôvodne súdom určené výživné.

Žije na hranici chudoby, nemá žiaden majetok väčšej hodnoty, ani finančné prostriedky na zabezpečenie samostatného bývania pre seba a syna. Preto aj rozhodnutie prvostupňového súdu o zaplatení trov konania pokladá za odporujúce dobrým mravom. Tieto trovy by nevznikli, keby navrhovateľ spolupracoval a riadne a včas predložil súdu ním požadované listinné dôkazy. Zároveň predložila doklady o hľadaní zamestnania.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že navrhuje rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdiť, ako vecne správne, riadne odôvodnené a správne právne posúdené. Uviedol, že predkladal všetky žiadané listinné dôkazy, až následne sa dal zastúpiť advokátkou, hoci odporkyňa bola zastúpená advokátkou od začiatku, nerobil obštrukcie. Poukázal na to, že životná úroveň rozvedených manželov nemusí byť rovnaká. Súd v tomto konaní nemal za úlohu skúmať príčiny rozvratu manželstva, to skúmal súd, ktorý vyživovaciu povinnosť stanovil. Zároveň poukázal na to, že jeho zdravotný stav je tiež nepriaznivý. Kvôli veku blízkeho dôchodcovskému má problémy nájsť si zamestnanie.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu podľa ust. § 212 ods. 1 zák.č . 99/1963 OSP v znení neskorších predpisov (OSP), bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 OSP a rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1,2 OSP vo výroku, ktorým rozhodol, že z r u š u j e vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyni určenú rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6C 114/2011-58 zo dňa 8.12.2011, s účinnosťou od 20.1.2014 potvrdil.

Podľa § 219 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. (ods. 1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (ods. 2).

Podľa § 120 OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd je povinný (okrem vecí podľa § 120 odseku 2) poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Zo zápisnice o pojednávaní súd zistil, že účastníci boli o tejto povinnosti riadne poučení.

Odvolací súd si osvojil skutkové zistenia okresného súdu oboznámil sa s obsahom spisu, všetkými podaniami predloženými účastníkmi konania vrátane podaní doručených súdu v odvolacom konaní a preskúmaním dospel k rovnakým záverom ako okresný súd.

Odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí okresného súdu a jeho rozhodnutie za daných okolností považoval za správne, na tieto dôvody odvolací súd v tomto rozhodnutí odkazuje. Okresný súd venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre správne rozhodnutie vo veci, rozhodol na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a v súlade s ustanoveniami zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov. Odôvodnenie rozhodnutia účastníkom konania umožňuje posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a právne normy. Rozhodnutie je odôvodnené v súlade s § 157 ods. 2 OSP.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd ešte udáva.

Podľa § 163 ods. 1,2 OSP rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok, alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok, alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že dôvod výnimočnosti zmeny rozsudku spočíva v tom, že v pôvodnom rozhodnutí súd rozhodoval o dávkach a nemohol spoľahlivo predvídať, ako sa zmenia okolnosti rozhodujúce pre výšku a ich ďalšie trvanie v čase, keď nastala ich splatnosť.

V súlade s § 72 Zákona o rodine rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Odvolací súd len zdôrazňuje, že tak, ako aj uviedol okresný súd v odôvodnení rozhodnutia nárok na primeranú výživu pre rozvedeného manžela je len vtedy, ak tento nie je schopný sám sa živiť, čo je základný predpoklad, ostatné okolnosti súd skúma až potom, čo zistí, že rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť. Ak súd zistí, že rozvedený manžel je schopný sám sa živiť, ostatné okolnosti neskúma t.j. skutočnosti, ktoré majú vplyv na výšku príspevku na primeranú výživu, t.j. schopnosti, možnosti a majetkové pomery účastníka. Len v prípade, že by súd určoval rozsah príspevku prihliadol by aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi v súlade s § 72 ods. 2 OSP a teda skutočnosť namietaná odporkyňou, že na túto skutočnosť súd neprihliadol je právne bezvýznamná, nakoľko súd zistil skutkový stav tak, že odporkyňa je schopná sama sa živiť.

Pri podmienke neschopnosti samostatne sa živiť je zrejماً odlišnosť od výživného medzi manželmi, keďže v tomto prípade nie je právny nárok na v zásade rovnakú životnú úroveň a vyžaduje sa kvalifikovaná miera odkázanosti. Pokiaľ by teda jeden z manželov mal aj značne nadpriemerné príjmy, resp. majetkové pomery, zatiaľ čo druhý z rozvedených manželov sa ocitol v horšej majetkovej situácii, avšak má schopnosť sám sa živiť (aj z prípadných dávok v rámci systému sociálneho

zabezpečenia), nárok na príspevok mu nevzniká. Schopnosť sám sa živiť znamená, že podľa konkrétnych okolností prípadu rozvedený manžel z dôvodu napr. nepriaznivého zdravotného stavu, nedostatku pracovných príležitostí, straty kvalifikácii, starostlivosti o dieťa do 3 rokov, starostlivosti o invalidné dieťa, neschopnosti vykonávať prácu na základe lekárskeho posudku dosahuje príjmy, ktoré mu neumožňujú pokryť základné životné potreby, pokiaľ iný záver neodôvodňujú aj jeho celkové majetkové pomery. Prvostupňový súd v tomto smere zdôvodnil svoje rozhodnutie tak, že výsledkom zhodnotenia bola skutočnosť, že odporkyňa nie je odkázaná svojou výživou na navrhovateľa. V danej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku súdu prvého stupňa. Z obsahu spisu vyplýva, že procesný súd správne postupoval, keď vyhovel návrhu navrhovateľa a zrušil vyživovaciu príspevok na primeranú výživu rozvedeného manžela. Dôvody, pre ktoré tak urobil, okresný súd správne a podrobne rozobral v odôvodnení svojho rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje.

V napadnutej časti výroku rozhodnutia o náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 220 OSP a rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Prvostupňový súd o trovách konania rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 OSP vzhľadom ku skutočnosti, že navrhovateľ mal vo veci plný úspech. Odporkyňa sa proti predmetnému výroku odvolala. Uviedla, že ho pokladá za odporujúci dobrým mravom, tieto trovy by nevznikli, keby navrhovateľ spolupracoval a riadne a včas predložil súdu ním požadované listinné dôkazy. Zároveň poukázala na svoje majetkové pomery.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V preskúmvanej veci jednoznačne navrhovateľ mal vo veci plný úspech, keď jeho návrhu bolo v celom rozsahu vyhovené, a teda by mal právo podľa § 142 ods. 1 OSP aj na náhradu trov konania, je nesporné, že navrhovateľ mal právo aj na kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom v zmysle čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, čo je základným ústavným právom realizovaným v rámci civilného súdneho konania. V súvislosti s tým vzniká účastníkovi i právo na náhradu trov právneho zastúpenia v zmysle ust. § 137 OSP.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 142 -150 OSP ustanovuje pravidlá pre rozhodovanie súdu o náhrade trov konania.

Podľa § 150 ods. 1 OSP ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Aplikácia citovaného ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad. Odvolací súd pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa prihliadol na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery účastníkov konania, a ich postoj v konaní, ako aj na predmet sporu. Navrhovateľ neuviedol všetky skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, tak aby mohlo byť vo veci rozhodnuté na prvom pojednávaní, pričom rozhodujúce skutočnosti a dôkazy mohol navrhovateľ zistiť a uviesť už v návrhu na začatie konania. Súd má za to že nepriznanie náhrady trov konania navrhovateľovi vzhľadom na uvedené a v konaní zistené majetkové pomery účastníkov nie je neprimerane tvrdé voči navrhovateľovi a neodporuje dobrým mravom. V konaní bolo zistené, že navrhovateľ dosahoval podstatne vyššie príjmy ako odporkyňa, a teda jeho životná úroveň vzhľadom na jeho príjmy bola vyššia, preto aj bolo rozhodnuté o jeho povinnosti prispievať na výživu rozvedenej manželke rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6C 114/2011-58 zo dňa 08. 12. 2011. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu vo výroku o náhrade trov konania, tak že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 a v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej odporkyni nepriznal v súlade s § 151 ods. 2 OSP, nakoľko navrhovateľ si trovy konania do 3 pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia nevyčísľil a iné trovy ako trovy právneho zastúpenia mu zo spisu nevyplývajú.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.